

CERKVENI GLASNIK

Izhaja z a d n j i t e d e n v m e s e c u

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

P o s a m e z n a š t e v l i k a s t a n e 2 D i n .

Določeno je . . .

»Določeno je ljudem enkrat umreti« (Hebr. 9, 27), ta resnična beseda sv. Pavla, ki je ni nikdar nihče izpodbijal in je tudi ovreči ni mogoče, sama na sebi ni tako trpka in pretresljiva, zakaj končno je smrt marsikom le konec trpljenja ter si ta ali oni resno želi trenutka, ko bodo lahko rekli o njem: »Ni ga več med živimi.« Še prehitro bi se morda ljudje sprijaznili z resnico, da bo treba umreti in šli bi prostovoljno v smrt, če ne bi sledil zgoraj imenovanemu stavku drugi, nič manj resničen stavek: »— potem je pa sodba.« — In kaj potem? —

Smrt, sodba, pekel, nebesa — štiri poslednje reči, ena bolj resnična kot druga, vzbujajo strah in trepet zlasti v dušah onih ljudi, katerih računi z Bogom niso urejeni, ki vodijo račun o svojem življenju brez Gospodarja in ga nikdar ne predlože njemu v odobritev. Tem je smrt nekaj strašnega in nič čudnega ni, če trepečejo in žalujejo »kakor oni, kateri nimajo nobenega upanja.« (1. Tes. 4, 13.) Nam pa, ki verujemo in živimo v strahu božjem pred obličjem Gospodovim, daje upanje zadnja od štirih poslednjih reči in oslaja tudi trpkost prve ter blaži strah pred drugo, zakaj »nas, katere žalosti gotova usoda smrti, tolaži obljuba prihodnje neumrljivosti,« kot moli sv. cerkev v predglasju v sv. maši za umrle in še dostavi: »Zakaj tvojim vernikom, Gospod, se življenje spremeni, ne pa uniči, in po končanju doma na zemlji dobe večno bivališče v nebesih.«

Potem je pa sodba — po sodbi nebesa ali pekel, večna sreča ali večno trpljenje, zamaknjenje zveličanih ali obup pogubljenih, eno ali drugo, kakršno je pač razmerje do Boga, v trenutku pred smrtjo.

Veliko je duš, ki so celo življenje ali večji del življenja žalile Boga, pa se spravijo z Bogom po velikem njegovem usmiljenju šele v zadnjem hipu. Rešene so, vso večnost bodo gledale Boga. — Pa vendar? — Ali naj pridejo brez zadoščenja v bivališče blaženih? Če so se neštetokrat omakevale in kupičile pregrehe na pregrehe, ali bodo mogle strpeti v božji navzočnosti, ali bodo mogle vzdržati njegov pogled? Ali ne bi ginile od sramu pred njim, ki bi jim naenkrat razkril svojo, po njih prezirano dobroto, svoje, tako surovo razžaljeno božanstvo in veličastvo, svojo pravičnost, ki so ji tolikokrat kljubovali? Ravnotako je nevredni duši nemogoče vzdržati pogled božji, kakor našim zemeljskim očem zreti v solnce, zakaj nič nečistega ne bo prišlo v nebeško kraljestvo. Pamet sama nam pove to, kar nam narekuje krščanska vera, da je namreč med nebom in pekлом neki srednji kraj, ki se vice ali kraj očiščevanja imenuje.

V vice pridejo, kot je iz povedanega razvidno, duše tistih, ki so umrli a milosti božji, pa še niso zadostili za svoje grehe. — Takoj se nam porodi vprašanje, kaj trpe te duše v vicah? — Poleg vseh silno velikih bolečin v vicah je pač najhujše to, da ne morejo gledati Boga, ki ga nad vse ljubijo. To trpljenje v vicah je prav tako kot v peklu, prav tako bolešno, prav tako grozno, z edino razliko, da duše v vicah Boga ljubijo, da voljno prenašajo svoje težave in da za gotovo vedo, da bodo prišle v nebesa. A kljub temu so bolečine silne. Muči jih zavest, da je v nebesih prostor pripravljen, ki ga ne morejo zasesti; čutijo

bližino božjo, a uživati je ne morejo. Bog, po katerme hrepene, jih še zametuje in odbija od sebe. To je pokora v pravem pomenu besede: vedeti, da je voda blizu, tuliti od žeje, pa brez moči, jo z ustnicami doseči. Vsak trenutek ločitve od Boga pomeni zanje dolga leta. Zaničevali so dobrega Boga na zemlji za časa njihovega življenja ali vsaj živeli so večkrat brez njega. Ni jim bilo veliko mar bivanje z Bogom. Imeli so pač zdravje, vino, plese, divji smeh, romane, velike večerne zabave, na Boga so pa pozabljali. Krčevito stegajo roke, pa ne dosežejo drugega kot senco. Ostanje Bog — Bog, ki ga bodo sedaj vsi razumeli — Bog neskončno zaželjeni — Bog sladkost izvoljenih — Bog, ki preklene nase na veke duha in srce onih, ki ga spoznajo v njegovem nedopovedljivem času. Koliko časa še to trpljenje, to hrepenenje po združitvi z Bogom? Kdo ve? — — —

Poleg te kazni ločitve od Boga, ki je najhujše, trpe tudi čutne kazni, najbrže kazni ognja in sicer zelo hudo. Ali je pravi ogenj ali le duhovni? Ni važno! Zadostuje, da vemo, da presega ogenj v vicah po moči največje muke tega sveta. Ali je kraj? Ali je stanje? Skrivnostno vprašanje, na katerega ne more nihče odgovoriti. Razodeta vera o tem molči.

Koliko časa bodo trajale te muke? Različno; a gotovo je le eno: S sodnjim dnem bodo prenehale.

Veliko je trpljenje duš v vicah. V tem jih tolaži zavest, da bodo enkrat gledale Boga in da tega več izgubiti ne morejo, a na drugi strani jih žalosti dejstvo, da si ne morejo same nič pomagati. Ničesar nimajo več, vsega jim manjka, smo povedali že zgoraj. Ali res nimajo ničesar več? . . . Nas imajo še, ki smo ostali tu na zemlji. Kakor je verska resnica, da so vice in da si duše tam nič pomagati ne morejo, je tudi resnica, da jim mi lahko priskočimo na pomoč. Bog daje njihovo usodo v naše roke in nam daje sladko zapoved, naj jim pomagamo. Mi vemo, da je zemeljsko trpljenje malenkost v primeri s trpljenjem duš v vicah; zato mora biti naše hrepenenje, da jim pomagamo, ne samo, ker smo ljudje in nas nobena človeška bolečina ne pusti ravnodušnih, temveč tudi in pred vsem zato, ker smo si bratje v Kristusu.

Morebiti gre za dušo očeta, matere, sina, hčere, brata, sestre, žene, ljubljenega moža, za katerim tiho žalujemo v srcu. Prejeli smo oč njih toliko dokazov ljubezni in toliko dobrot! Kako naj jih sedaj pozabimo? Morebiti smo mi krivi, da njih duše še trpe v vicah. One so naš morebiti preveč ljubile, spregledale nam naše slabosti. Da bi nam ugajale, so morebiti same grešile. Skušajmo vsaj povrniti dolg, ki nam je skupen! To bo edino pravično delo.

Mi sami najbrže ne bomo enkrat ušli vicam. Kakor smo sami molili za duše umrlih, tako bodo drugi molili tudi za našo. Zvesta srca se nas bodo spominjala za zemlji, duše, z našo pomočjo osvobodene, nas ne bodo pozabile v nebesih in Bog sam se nas bo spomnil. Tudi tu velja: »Blagor usmiljenim, zakaj usmiljenje bodo dosegli.« (Mt. 5, 7.)

Mislimo na vice, da bodo pomagali dušam, ki gore v ognju, mislimo nanje, da se bomo sami mogli izogniti hudemu trpljenju! . . .

Zgodilo se je.

Zdravnik je že s svojim vedenjem pokazal, da se bliža konec. Stopil je k oknu in je povedal očetu oni grozni: „Bodite na vse pripravljene!“ Stopil je še enkrat k bolniku — mlademu oficirju, prijel je njegovo roko, a zopet je izmenjal z očetom pomemben pogled.

„Kaj bo z menoj?“ vpraša bolnik. „Bo že boljše“, sta tolažila zdravnik in oče, kot je v takih prilikah pač navada.

V krasnem salonu je zbrana vsa družina: oče, mati, žena, sestre, stric, tete. Zdravnik se posavlja: „Torej sedaj veste pri čem je, nič nisem prikrival. Gre naglo h koncu in če hočete pokličete lahko še duhovnika.“ — „O ne, to bi mu prineslo smrt“, se hitro oglasi mlada gospa soproga. — „Kakor hočete, jaz izpolnim samo svojo dolžnost!“ — „Popolnoma pravilno, gospod doktor, hvaležni smo vam!“ — „Z Bogom!“ — „Kdaj pridete zopet?“ — „Menda ne bo treba več priti!“ — „Joj ali je res revež že tako pri koncu?“ — „Da, popolnoma!“ . . .

Zdravi člani družine so vsi zmedeni. Jok in tarnanje se oglasita. Pred velikim zrcalom si brišejo ženske oči predno upajo stopiti v bolniško sobo . . . „Pozdravljen Edmund!“ — „Dobrodošli“, odgovarja slabotno bolnik. — „Imaš kaj teka?“ — Bolnik odkima. — „Naravno, da nimaš moči, ko nič ne uživaš!“ . . .

Čez nekaj časa vstopi žena. „Ah, moj ljubi! — Pa res, naravno je, da se ne počutiš bolje, dež se nam obeta. Zid v shrambi je postal že moker. Jaz sama sem vendar zdrava, pa se tudi ne počutim dobro!“

In stric vstopi. „Kako ti je? Seveda, zastarela bolezen! Časa potrebuje, a vse se obrne!“ —

Vrstijo se zopet tete. „Hočeš čaja? Kaj sploh želiš? Samo namigni, vse dobiš. Ah, blazino ti je treba popraviti!“ Bolnik se zgane in obupno vpraša: „Povejte mi vendar, sem li že zelo pri koncu?“ — Tete kar dvigajo roke in hitijo: „Pri koncu? — Ne govori nam vendar o tem! Srce nam je žalostno, ko si kaj takega domišljaš. Zdravnik vendar pravi, da ti gre v primeri z včerajšnjim dnevom boljše! Negovori o kakšni nevarnosti pred soprogo in pred potrtimi starši! To so prehude besede! Častnik vendar ne sme poznati nevarnosti! Umiri se, kmalu bomo zopet vsi zdravi uživali življenje!“ —

Večer je. Vsi so v jedilnici, le desetletna Anica, bolnikova sestra, večerja v sobi bolnega brata. Sama sta, nezkušeno dekle in globoko zamišljeni bolnik. „Odrtaj mi jagodo od grozda!“ poprosi bolnik. Dekletce takoj postreže. „Kajne sestrice, jaz sem kristjan in ne smem umreti kar tako! Povej mi, ali sem zelo slab?“ — „Vsi pravijo, da si pri koncu!“ je govorilo dekle, ki ni poznalo laži. — „Umrli bom, kajne?“ — „Da, oče je pravkar rekel, da najbrže še nocoj!“ — „Ah!“

Ne zato, ker bo moral umreti, ampak zato, ker se oglašča v njem vest kristjana, ki jo svojci hočejo zabrisati, postane bolnik žalosten in naenkrat ves zmeden. Oči mu postajajo vedno večje in vse se vrti okrog njega. —

Dekletce beži iz sobe: „Bratu je tako čudno!“ — Vsi hitijo v sobo. Bolniku se sicer hipno zboljša in ženska roka mu hitro nudi veliko količino močnega praška, ki naj bi bolnika učvrstila. —

A že objema telo senca smrti. Še odpre bolnik oči in proseče zašepeče: „Duhovnika!“ a tudi to zadnjo besedo zabriše tekanje in razburjenje svojcev. „Umira!“ kričijo razburjene ženske in tekajo nemirno sem in tja. — „Revež, trpiš! . . . Poglej nas vendar še enkrat! . . .“ — „Bi poklicali duhovnika,“ se končno spomni najmlajša. „Molči, ne razburjaj ga, sedaj še najbrže vse sliši!“ — „Kasneje, ko bo še bolj gotovo, da je mrtev!“ — „Pa čemu sploh?“ — „Lepše lahko sestavimo posmrtnico, ko bomo naznačili „previden s svetotajstvi!“ —

Kdo bi mogel želeti, da se ob njegovi smrti postelji odigrava taka-le ali podobna komedija? Pač nihče! A vendar so take komedije tudi še prizori današnjih dni!

Naše pokopališče.

Brez dvoma je po legi in urejenosti naše pokopališče eno izmed najlepših v naši škofiji. Pravzaprav imamo v svoji sredi telesne ostanke svojih dragih pokojnih, a zopet oddaljene od glavnega tržiškega vrvenja. Bližina cerkve, tihi hribi, vse to dela pokopališče še posebno lepo. Le pomislimo, kaj bi bilo, če bi ležalo naše pokopališče kje zunaj mesta. Saj bi v Tržiški občini kar težko dobili primeren prostor zanj. Zelo je prav, da je pokopališče blizu cerkve, nemoteno in da ima, v slučaju potrebe, še možnost za razširitev.

Pokopališče mora biti vedno lepo in urejeno. A neka enotnost in neka splošna navodila morajo veljati tudi pri vsakem oplešavanju. Zato naj bodo tudi za red in lepoto pokopališča napisana nekatera navodila:

Redoma je pokopan vsak mrlič v vrsti. Če je za kakšnega mrliča posebej plačan prostor, je treba to javiti z naznanilom smrti vred.

Noben mrlič ne sme biti prekopan preje kot po desetih letih.

Na našem pokopališču je vsak otrok, ki ni prejel še sv. obhajila, pokopan v oddelku za otroke.

Grobnice se v smislu škofijskih navodil ne oddajajo hišam, ampak samo družinam in tudi tem ne dalje kot za dobo petdeset let. Tudi v družinsko grobnico smejo biti pokopani le oni, ki imajo pravico do cerkvenega pogreba. Na odgovornost glede grobnice kliče župni urad vedno vsakokratnega gospodarja hiše, oziroma tistega, ki dokaže, da ima do grobnice kakšno posebno pravico. Ko mine petdeset let je treba prostor grobnice kupiti za nadaljno dobo, ali pa pripade cerkvi. Za morebitne nove grobnice je na našem pokopališču prostor še ob zidu od lavičkove grobnice naprej. En tak prostor ob zidu stane sedaj za petdeset let 1.000 Din, dva prostora skupaj pa 2.000 Din.

Vsak grob sme biti po desetih letih prekopan, če ni rezerviran za nadaljno dobo. To naj lastniki grobov enkrat za vselej vedo, da ne bo kdaj pritožb, ko je že prepozno!

Lastniki grobov naj tedaj, ko je grob prekopan, odstranijo spomenike, s katerimi svobodno razpolagajo. Če tega ne storijo, ali če umrli nima svojcev, ki bi mogli dokazati, da pripada spomenik njim, postane spomenik last župne cerkve, oziroma pokopališkega fonda.

Takse za odkup enega prostora na našem pokopališču za nadaljnih deset let ali za pokop mrliča izven vrste so sedaj sledeče:

V oddelku zraven zida, ki je poleg ceste v Dolino: Za tri grobe pri zidu po Din 50.—, za tri grobe pri pokopališki poti po Din 100.—, za vmesne grobe po 75.— Din.

V oddelku desno od pokopališke poti: Po trije grobi na vsaki strani oddelka po Din 100.—, za vmesne grobe po Din 75.—.

V oddelku prizidanega pokopališča: Ob poti po Din 75.—, vmesni grobi po Din 50.—.

Odkupnina za grobe in majhen prispevek pri vsakem pogrebu, to se steka v pokopališki fond, ki pokopališče vzdržuje. To vidite sami, da so pri pokopališču vedne poprave. Tudi ima naše pokopališče še precej dolga na novi mrtvašnici in popravljenih v zadnjih letih. Zgoraj navedene takse so sedaj v veljavi, mogle se bodo pa seveda po razmerah tudi čez čas spremeniti.

V smislu cerkvenih postav mora škof in župnik skrbeti, da na nagrobnih spomenikih in v krašenju grobov ni ničesar, kar se ne bi strinjalo s katoliško vero. Zato mora župnik zahtevati, da se mu pokažejo načrti in napisi za nagrobne spomenike. Če župnik načrta ne odobri, se spo-

menik ne sme postaviti. — Pri tem pripominjam tudi to, da mnogi umrlim stavijo na spomenike napačne rojstne podatke. Oglasite se raje preje v župnem uradu, da izveste točne podatke.

Nedavno sem bil na nekem pokopališču, ki je bilo pred leti silno lepo. Sedaj so lepe le posamezne grobnice, celoten pogled je pa sploh nemogoč. Ciprese, ki so visoko zrastle in razno grmičevje celoten pogled zapira. Naše pokopališče je vprav zato tako lepo in znamenito, ker ga od župno cerkve tako celotno vidimo. Zato je popolnoma prav, da po sredini pokopališča ni zasejenih cipres in raznih visokih grmov in dreves. Tako naj ostane tudi v bodoče! Nihče nima pravice po sredini pokopališča zasajati dreves, ki zrastejo nad višino nagrobnega spomenika in ki motijo rast cvetličnih nasadov na sosednjih grobovih. To tudi že zato ne, ker taka drevesa napravijo jako na široko korenine, ki segajo kmalu na sosednje prostore. Seveda, pa nima nihče pravice sam odstranjevati nasadov na tujih grobovih!

Zadnji čas hočejo tudi mnogi ograditi svoje grobnice s cementnim okvirom. Pa kar zelo vse po enakem vzorcu. Ne preveč cementa na pokopališče! Sicer bo naše drage kmalu kril le mrzli cement in ne hladna ruša! Razne ograje po sredini pokopališča so pa naravnost klofuta celotni lepoti. Mišljene so tu velike ograje, ki spadajo le k grobnicam ob zidu in ne na sredino pokopališča. Železne ograje, ki jih imajo nekateri pri posameznih grobovih, so pa za Tržič, ki je znan tudi po kovaški obrti, prav značilne in bi jih bilo škoda popolnoma opustiti. Kdor hoče v bodoče prostor na pokopališču z večjo ograjo ograditi, naj se, prosim, javi preje v župnem uradu!

Nesramno je krasti po pokopališču cvetlice. Tozadevne pritožbe so res nekaj najbolj žalostnega!

Vsak grob je vpisan v seznam grobov, ki se nahaja v župni pisarni. Zadnji čas sem oskrbel enak seznam tudi grobarju. Zato vsak, ki n. pr. grob odkupi, nese iz župnega urada listek tudi k grobarju, da še ta zaznamuje to v seznamu. Na ta način bo na pokopališču najlepše vse v redu. Ker je pa bilo za nekatere prostore brez spomenikov nemogoče določiti, kdo je tam pokopan, se bo to uredilo sedaj pred praznikom Vseh svetnikov, ko boste grobove kinčali. Kar skoraj vsak bo pač vedel, kdo počiva poleg njegovega umrlega.

Tiho domovanje naših dragih pokojnih naj bo pokopališče, nam vsem opomin smrti in večnosti, po naši negi in urejenosti pa tudi znak ljubezni naše do dragih pokojnikov!

„Ta velč je zapev!“

„Ta velč je zapev! Duhovniki bodo zopet lepo zasluzili . .!“ Tako in podobno govorjenje je mogoče slišati večkrat, če prične zvoniti kakšnemu mrliču. Večkrat se tudi kje menijo, kako veliki so dandanes pogrebni stroški. Res ima vsaka družina ob smrti kakšnega svojega člana veliko stroškov, a račun župnega urada ni nikdar pretiran. Naj navedem, koliko stane v Tržiču cerkveni pokop.

Da je kdo krščansko pokopan je bistveno to, da izvrši nad mrtvim truplom predpisane obrede en duhovnik. Če kdo zahteva več duhovnikov, več zunanje slovesnosti, to seveda poveča pogrebno svečanost, pa tudi stroške.

V Tržiču imamo pogrebe več vrst, več razredov. Takozvani pogreb tretjega razreda obstoji: Zvoni z dvema zvonovoma, pokopuje en duhovnik v spremstvu organista, cerkvenika in ministrantov. Taksa za tak pogreb znaša Din. 40.—.

Pogreb drugega razreda: Zvoni s tremi zvonovi, pri pokopalnem obredu sta dva duhovnika v spremstvu organista, cerkvenika in ministrantov. Taksa za tak pogreb je Din 166.—.

Pogreb prvega razreda: Zvoni s štirimi zvonovi, pri pokopavanju so trije duhovniki v spremstvu organista, cerkvenika in ministrantov. Taksa za tak pogreb je Din 295.—.

Mali kondukt: Vse isto kot pri pogrebu prvega razreda, a eno zvonenje „cugov“ je več in pokopovalec je oblečen v črni pluvijal. Taksa Din 335.— in v cerkev je treba primesti šest sveč, ki gorijo ob krsti v cerkvi in ob tumbi na dan sedmine, potem pa ostanejo cerkvi.

Veliki kondukt: Vse isto kot pri malem konduktu, a pokopovalcu, oblečenemu v pluvijal, strežeta dva duhovnika, oblečena v črne dalmatike (levite). Taksa Din 350.— in v cerkev je treba primesti dvanajst sveč, ki se porabijo za isto kot sveče pri malem konduktu.

Takozvane „cuge“ zvoni vsakemu mrliču trikrat in posebej seveda med pogrebnim opravilom. Kondukt ima eno zvonjenje več.

Duhovniki, organist in cerkvenik dobijo pri vsakem pogrebu svečo, ki mora biti primerna razredu pogreba.

Spremlstvo ima v Tržiču vsak mrlič od doma smrti. Oni iz okolice in oddaljenih delov Tržiča pa od kapelic ali od cerkve sv. Andreja kot je to že stara navada.

Za sveče je najbolj prav, da jih svojci umrlega kupijo sami. Če kdo hoče imeti cerkvene sveče, mu jih je treba pač zaračunati po dnevnih cenah.

Kot vidite ima pri pogrebi vsak toliko plačila v župnem uradu, kakršno vrsto pogreba pač izbere. Pa napačno bi mislil tisti, ki meni, da so ti prispevki vsi za duhovnike. Ne, razmeroma dobi od črne štole največ župna cerkev, v splošnem se pa zgoraj navedene takse vedno razdeljujejo tako, da dobi svoj delež: cerkev, duhovniki, pokopališče, cerkvenik, organist in strežniki.

Če kdo zahteva pri pogrebu kakšne posebnosti, kot n. pr. zvonjenje pri kakšni podružni cerkvi, še kakšnega duhovnika ali kaj drugega, je seveda treba to plačati posebej.

Pripominjam, da so pogrebne takse v Tržiču precej nizke. To pa zato, ker znajo Tržičani pokazati svojo naklonjenost i cerkvi i njenim služabnikom prostovoljno ob raznih prilikah.

Zgoraj navedene takse veljajo točasno, morejo se izpremeniti. Duhovniki in pa vsi želimo: „Ta velč in drug zvonov nej h pogreb mavkatov zvonel!“

Pripominjam, da smo duhovniki pripravljene vsakega po krščanskem obredu pokopati popolnoma zastonj, če ne zmorejo svojci stroškov. Seveda izrednosti pri takem pogrebu ni mogoče zahtevati.

Grobar našega pokopališča.

Točasno je grobar na našem pokopališču g. Lojze Zavlcina. Večkrat nima najprijetnejšega posla. Ni namreč kopanje vsake jame enostavna stvar, ko se zemlja marsikje rada ruši in tudi naprave sosednjih grobov tvorijo marsikje oviro. Tudi za kakšen nered včasih kdo prime grobarja, dasi ne more biti vedno na pokopališču, da bi vse videl in vse vedel.

Za plačo nima naš grobar drugega kot prosto stanovanje v grobarski hiši. Za kopanje jam pa mora dobiti seveda vedno sproti plačilo. To je pač tudi eden izmed izdatkov svojcev ob smrti kakšnega člana družine.

Takse, ki jih sme grobar pobirati za kopanje jam so: Za jamo otroku pod četrtem letom: Din 20.—; za jamo, kadar je pogreb tretjega razreda: Din 40.—; za jamo, kadar je pogreb drugega razreda: Din 50.—; za jamo, kadar je pogreb prvega razreda: Din 60.—; za jamo, kadar je pogreb s konduktom: Din 70.—.

Gotovo bo kdo dejal, saj ima z vsako veliko jamo enako posla, zakaj različne takse. Zato, da tudi tu plača tisti več, ki lažje plača.

Točasno grobar nima pravice zahtevati višjih taks. A ta taksa velja le zato, da grobar jamo izkoplje in mrliča zakoplje. Če pa mora z groba odstranjevati težke spome-

nike in razne okvire, je pa želeli, da lastniki takih grobov to upoštevajo. Enako je prav, da nekateri grobarju prostovoljno kaj primaknejo v hudi zimi ali ob raznih drugih ne prilikah, ki pridejo pri kopanju jam na dnevni red.

Kot je bila doslej navada, ostane tudi naprej, da namreč grobarja plačajo svojci pokojnega kar sami. Morebitne nedostatnosti ali nesoglasja je pa seveda javiti župnemu uradu.

Oznanila za november.

1. **Praznik vseh svetnikov.** Ob šestih in desetih sv. maša z dvema blagoslovoma, ob osmih z enim; ob desetih peta sv. maša. Popoldne ob dveh sv. rožni venec, litanije, pridiga, pete večernice za umrle, odhod na pokopališče, kjer je pred kapelico libera za umrle in petje žalostink. Zvečer po ave Mariji se molijo v župni cerkvi vsi trije deli sv. rožnega venca za verne duše v vicah, nato pa poje moški zbor prosvetnega društva sv. Jožefa žalostinke pred vojnim spomenikom in društvena godba igra žalostinke pred kapelico na pokopališču. — Ta dan je pred šesto sv. mašo skupno sv. obhajilo mož in fantov.

2. **Spomin vernih duš.** Sv. maše se prično že ob petih zjutraj. Ob šestih je orglana sv. maša s slovenskim petjem, po sedmi uri se prično velike bile, nato je slovesna peta sv. maša z leviti za verne duše in končno odhod na pokopališče, kjer je libera za umrle farane. Zvečer ob sedmih je v župni cerkvi sv. rožni venec in litanije Matere božje.

Popolni odpustek za verne duše v vicah se more dobiti od opoldne na praznik vseh svetnikov do opolnoči na praznik vernih duš vsakokrat, kadar kdo obišče kako cerkev ali napol javno kapelo. Pogoji je obisk, prejem sv. zakramentov in molitev v papežev namen. Sv. obhajilo se more prejeti na praznik Vseh svetnikov ali na praznik vernih duš, sv. spoved se pa lahko opravi že preje tekom osem dni; kdor pa hodi vsak dan k sv. obhajilu, temu ni treba za te odpustke posebej k sv. spovedi. Ti odpustki se morejo prejeti le za verne duše v vicah.

3. **24. nedelja po Binkoštih, zahvalna in prva v mesecu.** Službe božje kot vsako nedeljo, ob desetih z blagoslovom in zahvalno pesmijo.

10. **25. nedelja po Binkoštih.**

17. **26. nedelja po Binkoštih.**

24. **27. nedelja po Binkoštih.**

30. **Sv. Andrej.** Ob šestih orglana, farna sv. maša. Ob desetih sv. maša v cerkvi sv. Andreja.

Shodi cerkvenih organizacij:

Dekliška Marijina družba: shod 10., dekliški večer: 12. in 19., ura molitve 17., skupno sv. obhajilo: 24.

Ženska Marijina družba: shod in skupno sv. obhajilo: 17.

Fantovska Marijina družba: shod: 10., skupno sv. obhajilo: 1.

III. red: shod: 3., vesoljna odveza: 1. po prvi sv. maši.

Mesečna šolska sv. spoved: meščanska šola: 9., dečki osnovne šole: 16., deklice osnovne šole: 23., vedno popoldne ob treh, naslednji dan je pa po osmi sv. maši skupno sv. obhajilo.

To in ono.

Žegnanska nedelja je bila letos prestavljena za našo škofijo za eno nedeljo prej. To bo tudi v bodoče ostalo, da bo predzadnja nedelja oktobra vedno lahko nemoteno posvečena misijonom.

Darovanje na žegnansko nedeljo je prineslo župni cerkvi svoto Din 2438.—. Bog plačuj!

Zbirka za popravo cerkve sv. Andreja in za nabavo zvonov tej cerkvi se vrši te dni po Trziču. O uspehu bo poročala prihodnja številka našega lista.

Župnijski svet katoliške akcije bomo za našo župnijo ustanovili v nedeljo, na praznik Kristusa Kralja. Na ta ustanovni sestanek, ki se vrši po popoldanski službi božji v dvorani „Našega doma“ je vabljen vsak, ki se zanima in ki hoče pomagati pri širjenju in okrepitvi praktičnega krščanskega življenja v naši župniji. Katoliška akcija je v bistvu sodelovanje vernikov v poslanstvu Cerkve: za krepitev, širjenje, udejstvovanje in obrambo katoliških načel. Od tega sodelovanja ni nihče izvzet. S politiko katoliška akcija nima opravka. Na nedeljskem sestanku se pomenimo o namenu in važnosti tega sodelovanja vernikov v poslanstvu Cerkve, kot ga želijo sv. oče in škofje. Župnijski svet bomo izvolili po navodilih škofijskega ordinariata. O katoliški akciji ste že brali v eni zadnjih številka tega lista, čuli smo že toplo besedo svojega škofa v pastirskem listu, zdaj jo bomo osnovali. Prinese naj pa v naše župnijsko življenje mnogo blagoslova.

Za svetega očeta bo zbiranje duhovnega šopka v skrinjico v kapelici zaključeno v nedeljo, na praznik Kristusa Kralja.

V indijske misijone odidejo koncem novembra trije Slovenci jezuiti. Odide p. Stanko Podržaj in dva brata lajka. Ta pater misijonar bo prišel k nam v Trzič 11. novembra in bo v dvorani „Našega doma“ imel misijonsko predavanje s skioptičnimi slikami. Gotovo bomo šli radi poslušat rojaka, ki odide na tako daljno misijonsko pot. Prevoznina v Indijo bo stala za tri osebe približno Din 50.000. Primerne bo, če bomo požrtovalnim potnikom dali prostovoljno za kakšen kilometer voznje!

Leta 1929. v Trziču pokopani.

56. **Slapar Marija**, hči žagarja, Dolina 109, rojena 1. avgusta 1929, umrla 20. avgusta.

57. **Klemenc Angela**, žena hišnega posestnika, Sv. Ana 93, rojena 29. avgusta 1870, umrla 30. avgusta.

58. **Zupan Rozalija**, hči delavca, Medvode, rojena 31. avgusta 1929, umrla 31. avgusta.

59. **Bohinc Pavla**, hči delavca, Sv. Katarina, rojena 16. junija 1928, umrla 5. septembra.

60. **Jerman Filipina**, žena predilca, Trzič 242, rojena 25. maja 1881, umrla 12. septembra.

61. **Perko Gabrijela**, hči paznika, Trzič 257, rojena 23. marca 1926, umrla 14. septembra.

62. **Bahun Zofija**, gospodinja, Trzič 253, roj. 6. maja 1871, umrla 15. septembra.

63. **Brejc Milan**, sin čevljarja, Trzič 163, roj. 10. septembra 1929, umrl 26. septembra.

64. **Kralj Valentin**, cestar v pokoju, sv. Ana 67, rojen 7. februarja 1856, umrl 27. septembra.

65. **Kavar Anton**, delavec, Sv. Ana 34, rojen 16. oktobra 1862, umrl 29. septembra.

66. **Meglič Kristina**, hči posestnika, Dolina 48, rojena 1. decembra 1915, umrla 7. oktobra.

67. **Jezirc Matevž**, tovarniški delavec, Trzič 180, rojen 10. oktobra 1857, umrl 18. oktobra.

68. **Primožič Ivana**, hči tovarniške delavke, Bistrica št. 25, rojena 12. junija 1929, umrla 19. oktobra.

69. **Štefe Viktorija**, hči čevljarja, Trzič 23, rojena 30. oktobra 1928, umrla 19. oktobra.

Razširjajte Cerkevni Glasnik!

† Nadučitelj Jožef Kragl

prvi stalni voditelj tržiške šole od tržiške šole od 6. oktobra 1879 do 27. decembra 1905.

(Nadaljevanje)

Jožef dr. Valjavec — ord. 1902 — t. č. Salezijanec na Rakovniku pri Ljukljani; Matevž Ahačič — ord. 1902 — t. č. župnik v Lešah pri Trziču; Janez Kalina — službuje v svoji domovini na Moravskem; Janko Kmet — ord. 1906 — t. č. župni upravitelj v Vojskem nad Idrijo; Anton Demšar — ord. 1906 t. č. župnik v Zasipu pri Bledu; Albert Pravst — ord. 1907 — t. č. kaplan v Zrečah pri Konjicah; Anton dr. Prešeren — ord. v Rimu 1908 — t. č. superior jezuitov v Zagrebu; Janez Klemenčič — ord. 1908 — t. č. župnik na Ig-u pri Ljubljani; Franc Golmajer — ord. 1908 — t. č. župnik v Rovah; Vinko Aljančič — ord. 1914 — t. č. kurat v Avčah na Goriškem; Janez Valjavec ord. 1915 — t. č. Salezijanec v Murski Soboti; P. Metod Valjavec — O. F. M. s krstnim imenom Ignacij — ord. 1916 — sedaj katehet v Šiški; Janez Omerza — t. č. nastavljen v tržaško-koprski škofiji; Kristijan Cuderman — ord. 1921 — t. č. kaplan v Trebnjem; P. Stanislav dr. Aljančič, O. H. M. — s krstnim imenom Ernst — ki je pred vojno študiral na dunajskem vseučilišču, nato odšel na fronto, bil ujet, potem se boril na solunski fronti, po vojni pa kot častnik stopil v red sv. Frančiška, po ordinaciji odšel v Rim, kjer je študiral v vzhodnem papeškem zavodu, pripravljajoč se za misijonarja in je dne 30. junija 1928 dosegel doktorat. P. Jožef Aljančič, O. F. M. — s krstnim imenom Alfonz — ki se letos odpravlja s svojim bratom Dr. P. Stanislavom med pravoslavne v misijone.

In slednjič Kraglov sin Viktor — ord. l. 1908 — t. č. župnik v Framu.

Mnogo Kraglovih učencev se je posvetilo juridičnem študiju; tako je n. pr.: kot znamenit sodnik v Novem mestu umrl Janez Toporiš, kateremu je ravno on pripomogel, da je šel študirat; prav tako so postali večji juristi Alfonz Mosche, Adolf Salberger, Ignacij Janc, Staré; izmed mlajših je dosegel čast doct. iur. Kozma Ahačič, Ne smem pozabiti omeniti tudi Edvard-a Tommasini-ja, ki je ravno oni dan, ko je nastopil javno službo, napisal svojemu nekdanjemu, oz. prvemu, učitelju pismu hvaležnosti, iz katerega hočem povzeti par odstavkov:

»Mein hochgeschätzter Lehrer! Als ich das Letztmal in Neumarkt weilte, versprach ich Ihnen, dass ich gerade Ihnen, als dem ersten, Mitteilung machen werde, wenn ich meine erste Stelle im öffentlichen Leben in Besitz nehmen werde. Dies Versprechen habe ich seither niemals vergessen: heute ist der Tag, da ich es einlösen muss, der heutige Tag hat über meine Zukunft entschieden. Gegen Mittag wurde ich vom hiesigen Landesgerichts-Präsidenten als Rechtspraktikant beeidigt. Ich gehe mit wahrer Begeisterung an meine Aufgabe und hoffe, dass Gott mein Beginnen segnen wird. Sie werden es mir nicht verübeln, wenn ich im gegenwärtigen Augenblicke nicht umhin kann, mit der innigsten Dankbarkeit jenes Mannes zu gedenken, der das erste Reis der Bildung in mein Herz gepflanzt und es zu einer Zeit, da es sich noch formen und gestalten lässt, stets nur zum Guten und Edlen beeinflusst hat. Ich hoffe, dass Sie, mein geliebter Lehrer, meinen aus dem Herzen kommenden Dank an diesem Tage nicht verschmähen werden, an welchem ich Ihnen durch pünktliche Einlösung eines nie vergessenen Versprechens den Beweis liefere, dass ich Ihrer stets in dankbarster Hingabe eingedenk gewesen bin. Es wäre für mich eine gar grosse Freude, wenn ich überzeugt sein könnte, auch Ihr für seine Schüler so väterlich schlagendes Herz, durch diesen meinen Brief mit ein bisschen Freude erfüllt zu haben. Noch glücklicher wäre ich, wenn Sie die Güte hätten, es mir dies selbst schriftlich zu versichern. Es grüsst Sie in der innigsten und herzlichsten

Weise Ihr dankschuldiger Schüler Eduard Tommasini, k. k. Rechtspraktikant, Triest, 22. VII. 1899.»

Med profesorji zavzemajo važna mesta: t. č. predsednik Slovenske orlovske zveze Jožef Oysenek, zgodovinar dr. Vinko Šarabon, Mirko Kmet, Jožef Čop, glasbenik Viktor Schweiger. Zdravniški poklic sta si izvolila Jožef Luzar in Aleksander Lukesch; nekateri drugi so se posvetili pharm. študiju. Mnogo jih je izbralo svoj poklic pri davkariji (Klofutar), železnici (Perne, Šlegel, Ošabnik, Zupan), pošti, gozdarstvu ali učiteljstvu. Tudi izmed učenk jih je mnogo doseglo učiteljski stan (Brolih, Finžgar [kot S. Ksaverija], Pollak, Ruech, Kilar, Štamcar, Jelenc, Bortolotti, Kraker, Okorn, Kladva etc.) Kako bi mogel slednjič naštetih dolgo vrsto poštenih obrtnikov, delavnih in vernih kmečkih gospodarjev, ki so bili njegovim učencem ali pa premnogo dobrih krščanskih mater, katerim je ravno on kot učitelj ublažil srce! Na čudovit način je znal resno strogoš usoglasiti z največjo milino in z res očetovsko ljubeznijo. Zato je pa tržiška šola kmalu zaslovela izven domačega okoliša in so začeli stariši iz zelo oddaljenih vasi svoje otroke pošiljati v Trzič v šolo; da celo iz gornjih krajev Gorenjske (Breznice, Begunj, Žirovnice itd.) so dali fante v Trzič v šolo. Pa ne samo med šolskimi stenami je učil in vzgajal, ampak tudi zunaj šole, zlasti v cerkvi. Redno vsako nedeljo je v cerkvi nadzoroval otroke pri službi božji, vsakemu je odkazal takoj v začetku vsakega šol. leta svoj prostor v cerkvi in natančno se ga je moral držati, bistro je pazil na obnašanje šolarjev ne le iz ljudske, ampak tudi iz obrtne šole. Ko so gg. katehetje pripravili otroke za I. sv. obhajilo, je sebi prevzel skrb, da jih je že nekaj dni pred obhajilno slovesnostjo v lepe vrste pred oltarjem porazdelil in jih naučil v prekrasnem redu se obhajilni mizi bližati in od nje odhajati. Pri vseh procesijah, obveznih in neobveznih, ni le skrb za najzornejši red, ampak tudi za glasno in lepo ubrano molitev šolarjev; sam je posamezne šolarje odbral, ki so naprej molili in vsi so z njim vred morali lepo glasno in počasi odgovarjati. Pa naj ne bi omenil še šolarskih sv. maš, za katere je imel tako veliko skrb, da so se vedno kar najslovesnejše vršile; kako je prosil učitelje-tovariše, da so podučevali cerkveno petje in kadar je bilo tako, da ni bil nihče od učiteljskega zbora večč cerkvenih orgel, je sam za orglanje naprosil farnega organista in ga za trud nagradil iz svojega žepa. Celó tovariše-učitelje je ljubeznivo opomnil, če se v cerkvi niso dostojno vedli, češ da je treba učitelju učencem dati vsepovsod le lep in dober vzgled. Edino nespornost, ki je v dolgi dobi 26 let med njim in njemu podrejeno učiteljsko močjo nastalo, je povzročil ravno nek tak opomin; bilo je pri procesiji na dan sv. Florijana v l. X, ko se je nek učitelj odstranil od svojega razreda in šel k neki učiteljici ter se začel med procesijo z njo pogovarjati; šolski vodja je nekaj časa to opazoval in motril s svarečim pogledom, slednjič je pristopil k omenjenima in ju posvaril, da tako obnašanje med procesijo in vpricho otrok ni umestno in to je razvelo duhove! — O posledicah tega ve povedati zapisnik konference okr. šol. nadzornika.

Posebno skrb je imel za revne šolarje; znal je skupaj nabrati večje svote, da je moglo vsako leto več ubcžnih šolarjev dobiti nove čevlje ali zimsko obleko; tako je bilo n. pr. o Božiču l. 1885 razdeljenih med revne šolarje 164 parov čevljev, skoraj sleherno leto pa najmanj 40—50 parov; pri tem delu kršč. usmiljenja so ga posebno podpirali gg. Peter Mally, tovarnarja Gassner in Glanzmann, baron Julij Born, Marija Dekleva in l. 1899 tudi Slov. bralno društvo. Tudi z raznovrstnimi šolskimi potrebščinami je revne vedno rad razveseljeval. In kako rad je pomagal zlasti revnim dijakom! Koliko je sebi pritrgal, da je mogel drugim pomagati, ve le Bog.

Kakor je bil dober in skrben za svoje učence, prav tako je znal biti svojemu podrejenemu učiteljstvu najboljši in odkritosrčen tovariš in dober svetovalec. S pretežno ve-

čino gg. učiteljic in učiteljev je živel v iskreni kolegični ljubezni in zastopnosti, da, z nekaterimi v res pravem priščnem prijateljstvu (Debelak, kmet, Borovsky, Mally, Cvirn, Okorn, Furlan, Wruss). Izvanredno prijateljsko je bilo vedno tudi razmerje med učiteljstvom in kateheti in to največ po modrem postopanju nadučiteljevem. Pri neki inspekcijski konferenci se je glede tega okr. šol. nadzornik tako-le izrazil: „Nadzornik omenja glede sporazuma, ki je tako redek med duhovščino in svetni učiteljstvom, da je le-takega kot hvalevredno dejstvo na trziški šoli najti!“ — Posebno modro in previdno ter ljubeznjivo je razumel postopati s kolegi, ki so postali žrtev te ali one strasti. Napr. neki pomožni učitelj bi bil moral vsled pijančevanja na neki šoli izgubiti svoje mesto, pa s posebno skrbjo in ljubeznivostjo Kraglovo je bil rešen; tako mu je krajni šol. svet, kamor je dotični učitelj pripadal, poslal sledeče pismo: „Bl. g. J. Kraglu v Trziču. Podpisani krajni šol. svet izreka vsled sklepa seje z dne xy Vašemu blagorodju toplo zahvalo za skrb in ljubezen, ki jo očetovsko skazujete g. učitelju Z.“

Pa ne le domače in bližnje učiteljstvo ga je ljubilo in spoštovalo, ampak pri učiteljstvu celega okraja je užival zaupanje. Posledica tega je bilo, da ga je učiteljstvo od l. 1895 dalje do njegove smrti izbiralo za svojega zastopnika v okrajnem šolskem svetu. Prav tu se je z vso vnemo potegoval vedno za korist in dobrobit svojih stanovskih tovarišev.

Tudi za pomoč v tej ali oni zadevi so se marsikateri tako mnogokrat k njemu zatekli. Imeli so ga kot nekakega srednika, posredovalca do svojih predstojnikov. Tako n. pr. je častitljivi starček — učitelj L., ki so ga hoteli sekanirati kot učitelja „stare šole“, tako zaupno pri njem iskal pomoči; med drugim piše nekoč: „Danes pa stopim pred Te z ne navadno, pa prav lepo prošnjo. Upam, da mi pomoči ne boš odrekel —. Jaz bi rad g. nadzornika za to sam prosil, pa menim, da boš Ti morebit tega pred uslišan. Torej Te prosim prav lepo in nujno: stopi Ti pred nadzornika in mi izprosi to, kar je meni v polajšanje, šoli pa nikakor na kvar“. Deset dni potem pa sledi pismo s sledečo zahvalo: „Ne morem Ti povedati, kako na moč si me oveselil. Tebe je g. nadzornik ubogal, mene bi bil pa prav težko. Prav lepa hvala Ti za Tvoj trud.“ Podobnih slučajev bi lahko naštel mnogo.

Njegove modrosti in njegovih šolskih zmožnosti so se zavedali tudi na najvišjih mestih. En vzgled za to trditve pove dopis deželnega šol. sveta v Ljubljani z dne 2. aprila 1901, ki se glasi: „An H. J. Kragl, Oberlehrer in Neumarkt. Der k. k. Landesschulrat erachtet es für zweckmässig, dass der mit Erlass vom 19. 3. 1879 veröffentlichte Lehrgang für den Unterricht an den Volksschulen in Krain einer entsprechenden Revision, beziehungsweise Umarbeitung unterzogen werde. Zu diesem Behufe findet er ein 10 gliedriges Comité einzusetzen, das unter der Obmannschaft des Landesschulinspektors die Revisionsarbeiten unverzüglich in Angriff zu nehmen und vor Ablauf von 2 Jahren zum Abschluss zu bringen haben wird. Mit Bezug hierauf werden Euer Wohlgeboren mit dem Bemerkten zum Eintritte in dieses Comité eingeladen, dass die constituirende Sitzung des Revisions-Ausschusses den 28. Apr. l. J. im Konferenzzimmer der Lehrerbildungsanstalt in Laibach stattfindet. Der k. k. Landespräsident Hein.“

L. 1891 je bil tudi pozvan k deželni učiteljski konferenci pod vodstvom dež. šol. nadzornika Jos. Šuman-a. Slika udeležencev te konference se skrbno hrani.

Kot nekak sad njegovih učiteljskih zmožnosti je bilo njegovo imenovanje okrajnim šol. nadzornikom za šolske okraje Kranj in Radovljico in sicer dne 4. aprila 1895. Tedaj bi se bil moral ločiti od njegove tako tesno k srcu mu prirastle trziške šole. Prav ta ljubezen do trziške šole je zmogala v njem in tako je tekom 14 dni po imenovanju

resigniral na častno službo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika. Na njegovo mesto je bil imenovan ravnatelj Andrej Žumer ki je ostal okr. šol. nadzornik do svoje smrti 28. febr. 1903.

Zaslouel je Kragl kot izkušen pedagog zlasti po svojih skrbno sestavljenih in obširnih ter praktičnih referatih, ki se mu je poverilo za posamezne okrajne učiteljske konference. Še v popolnem konceptu ohranjeni njegovi referati so:

Igra kot vzgojno sredstvo. O nedovoljenih igrah otrok. O šolskem redu. O uredbi šolskih tiskovin. Kako naj se obravnavajo šolske zamude. Kako je treba navajati šolarje k varčnosti.

Zlasti ta, nazadnje omenjeni referat mu je pridobil posebno priznalno pismo od najvišje šolske oblasti. In res nekaka posebnost so v vsakoletnem »Šolskem poročilu« trziške šole označeni podatki, kako šolska mladina štedi in nalaga svoje prihranke, čeprav nabrane le po poštnih znamkah, v poštni hranilnici in kakšne zneske ima že prihranjene. O tem piše list »Gorenjec«, ki se je dostikrat kaj obregnil ob trziški šoli, v svoji 31. št. l. 1904 tako-le: »V poštni hranilnici imajo štedljivi učenci in učenke vloženi 7161-69 K. To je vsekakor prav lepa in koristna misel, da se že mladi ljudje navadijo štediti. Menda je to edina šola, ki se more s tem ponašati.«

Tudi za gmotni stan učiteljstva je imel Kragl prav posebno skrb. Ko vsled obstrukcije v ted. kranjski deželni zbornici ni bilo pričakovati, da bi se v kratkem času učiteljstvu zboljšale plače, je bil on prvi, ki je v seji krajnega šol. sveta predlagal, naj bi isti blagovolil podeliti trziškemu učiteljstvu primerno draginjsko doklado dotlej, da se zadostno uredi regulacija plač kranjskega učiteljstva; predlog je znal podpreti s tako tehtnimi razlogi, da je bil soglasno sprejet. To je seveda porabil napredni »Gorenjec« v svoje strastne strankarske namene in zlorabo, pa kljub temu konča svoj dopis v svoji 3. številki l. 1905. z besedami: »Zato naj bi storili enak sklep vsaj vsi napredni krajni šol. sveti; zakaj če je bilo kaj takega mogoče v Trziču, kjer smo najmanj pričakovali učiteljske draginjske doklade, se to lahko uresniči mnogo prej skoro povsod drugod.«

Vsestranska je bila torej Kraglova skrb za stanovske tovariše in za šolo sploh. V tej skrbi je odsvitala odkritosrčna kolegičnost in iskrena ljubezen, ljubezen zlasti do tistih, ki jim je bilo treba pomagati z nasvetom ali svarilom, ali duševno ali gmotno, do tistih prav posebno, katerim je bilo treba pomagati z očetovsko ljubeznijo.

Protijubezen do svojega predstojnika je pokazalo zlasti trziško učiteljstvo v juliju leta 1904, ko se je praznovala proslava 25 letnega jubileja nadučitelja Jos. Kragla kot vodje trziške šole. Dne 27. julija se mu je korporativno prišlo poklonit vse učiteljstvo ter mu poklonilo šopek ter palico z graviranim monogramom in jubilejno letnico. (Glej sliko tedanjega trziškega učiteljskega zbora.) Zvečer je trziško prebivalstvo priredilo bakljado s podoknico in drugi dan 28. julija je učiteljstvo s šolsko mladino svojemu vodju priredilo šolsko slavnost, v kateri so otroci kot zastopniki raznih stanov prinašali častitke; vsa prireditve je bila poživljena s krasnimi pevskimi in godbenimi točkami. Zastopstva celega trga in okolice so se te šolske slavnosti udeležila in jubilantu posebno častitala. Tisti pa, ki niso mogli osebno priti, so ga pa razveselili s pismi ali brzojavkami. Omenim naj besede trziškega zdravnika dr. Mano Jagodiz-a:

„Es freut mich — als Ihren ältesten Schüler in Neumarkt — ganz besonders Sie zu dem heutigem Ehrentage, an welchem Sie mit gerechtigtem Stolze und vollster Genugtuung auf 25 Jahre einer erspriesslichen Tätigkeit, die Sie voll und ganz der Heranbildung der Jugend widmeten, zurückblicken dürfen, beglückwünschen zu können.“

(Dalje prihodnjič.)